

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. II. cap. 37. pe(!) Votis Conjugum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

velit, habebit, quæ ad nervosam contra Votifices actionem ex laudato Textu possunt sufficere, cum ovum ovo tam non sit simile, quam hæc Pharisaorum Instituta Institutis Monachorum & monialium, ut comparationem per membra & secundum circumstantias utrinque concurrentes instituenti non potest non esse manifestissimum. Sed apertius rem hanc egit *Iansenius Gandavensis*, qui ubi rationes Instituti hujus Pharisaici exposuit, hoc suum interposuit iudicium: *Erraverunt in suis rationibus, quantumvis sint in specie probabiles, quia Deus non vult honorari his rebus, nec sibi ea offerri, quæ alioquin debentur aliis. Ergo, quæ parentibus egentibus & Iure Naturæ & Lege Divinâ debentur, non sibi vult offerri, sicut nec quæ aliâ quavis ratione aliis debentur aut sunt necessaria. Et aded quidem sibi hæc offerri non vult, ut etiam quæ Voto sibi jam sunt dedicata aut consecrata, aut aliquo debita præcepto, debeant in aliorum transferri usum, si occurrente casu aliquo sint illis necessaria. Quod patet ex eo, quod panes Propositionis Deo consecrati propter occurrentem Davidis necessitatem licitè sunt adsumti & dati ad necessitatis ejus sublevationem. Undè similiter, si filius bona sua Deo & Ecclesiæ dare voluisset, superveniente paterna necessitate, deberet ea transferre in Patris sublevationem. Sicut enim pro tali casu non possunt bona ejus esse materia Voti, ita & esse desinunt. Undè etiam, sicut filius per ingressum Religionis sese Deo licitè non potest offerre, si sustentando Patri in Seculo sit necessarius; ita & exire Monasterium teneretur, etiam contra voluntatem sui Superioris, si alioquin Patri vel Matri egentibus non possit per se vel per alios subvenire, ut probabilior habet opinio, quamvis nonnulla sit inter ingressum & egressum differentia. Major enim necessitas filium movere debet ad egressum, quam quæ retrahere eum deberet ab ingressu. Et ratio omnium horum est, quia nullum Dei præceptum, nullum nostrum Votum, nulla rei sanctificatio tollit necessarium Naturæ ordinem & vinculum, cum illa non ad destruendum, sed ad perficiendum Naturæ ordinem sint superadjuncta. Hinc fit, ut eveniente articulo necessitatis nostræ vel proximorum utamur licitè rebus præcepto alioquin vetitis, aut Voto & consecratione Deo debitis. Ego iterum, quia hæc satis clara sunt, nihil addo. Patet enim, Evangelicos à laudatâ Augustini sententia non sine causâ discedere, quem in aliis Fidei capitibus tanquam Veritatis Orthodoxæ testem magni faciunt, ut in sequentibus Controversiis amplius demonstrabitur.*

Concord.
Evang.
cap. 60.

NB.

CAPVT TRIGESIMVM SEPTIMVM,

DE

Votis Conjugum.

VBi non præcisè quæritur, num alteruter eorum pro se, sed an uterque mutuo consensu possit perpetuam vivere Castitatem vel Continentiam, id est, omnimodam à consuetudine conjugali abstinentiam? quod posterius ex communi Votificum Sententiâ affirmans Bellarminus, Augustini etiam aliquot testimoniis confirmare nititur. Videamus, quo successu. Et primò quidem ex Epistolâ ad Eidiciam sequentia exhibet: *Quod Deo pari consensu ambo voveratis, perseveranter usq; in finem reddere ambo debuistis; à quo proposito si lapsus est Maritus, tu saltem constantissimè persevera.* Deinde ex Epistolâ ad Armentarium & Paulinam Conjugem: *Ambo reddite Deo, quod ambo vovistis.* Et infra: *Sit vester consensus oblatio ad supernum Altare Creatoris &c.* Et supra: *Nunc verò, quia tenetur apud Deum sponso tua, non te ad magnam Iustitiam invito, sed à magna iniquitate deterreo.* Demùm ex Epistolâ ad Paulinum, in qua Eum laudare Paulinum scribit Bellarminus, quod cum *Theresia Coniuge sua continentie Votum susceperit.* Ut ad ultimum hoc primò respondeamus, per vellem, ut Bellarminus, sicut in prioribus ab Eo factum, ipsa Augustini Verba expressisset, quibus Eum laudare scripsit Votum Continentiæ à Paulino & Theresiâ Coniuge editum; cum si illa Augustini Epistola à capite ad calcem, iteratâ etiam vice, & cum debita attentione legatur & relegatur, tale quid expressè in ea non legatur, nisi per divinationes agere Bellarminus maluerit. Equidem si & aliis in re non ad eò liquida divinandi facultas conceditur, ad sequentia forte verba respexit Bellarminus, quibus ita Paulinum adscripsit Augustinus: *Laudatur & benedicitur DEUS, cuius gratia tu talis es. Ibi excitatur Christus, ut ventos & maria tibi placare tendenti ad stabilitatem suam dignetur. Ibi Coniux excitatur, non dux ad molliem Viro suo, sed ad fortitudinem redux in Ossa Viri sui; quam in tuam unitatem redactam & redditam, & spiritualibus tibi tantò firmiteribus, quantò castioribus nexibus copulatam, officiis Vestra Sanctitati debitis in te uno ore salutamus.* Sed multis consequentiarum nexibus erit opus, ut quis liquidò

num. 199.

Et num. 45.

num. 32.

quidò

vid. D. Ca-
lix. de
Conjug.
Cler. pag.
m. 380.
seqq.

quidò demonstrat, castos hosce nexus Paulini cum Theresiâ, quos & spirituales esse dixit Augustinus, de Voto Castitatis perpetuæ intelligi debere, cum eadem prædicata castæ conjugum Christianorum consuetudini ad ipsius S. Scripturæ ductum denegari non possint. Et in primis illud observandum venit, *Ambrosium* hujus Paulini & Uxoris Eius singulare Institutum prolixè latè describentem hujus Voti Castitatis perpetuæ nullam planè mentionem facere. Verba Mediolanensis Suadæ de Eo hæc sunt: *Paulinum*

lib. 6. E-
pist. 36. ad
Sabin.

splendore generis in Aquitania partibus nulli secundum, venditis facultatibus tam suis, quam conjugalibus etiam, in hos se induisse cultus ad fidem comperi, ut ea in pauperes conferat, quæ rededit in pecuniam. & ipse pauper ex divite factus, tanquam deoneratus gravi sarcinâ, domus, Patriæ, cognationi quoq; valeat, quò impensius Deo serviat. Elegisse secretum adfirmatur Nolanæ Urbis, ubi tumultum fugitans ærum exigat. Matrona quoq; Virtuti & studio Eius proximè accedit, neq; à proposito Viri discrepat. Denique transcriptis in aliorum jura suis prædiis Virum sequitur, & exiguo illic Conjugis contenta cespite solabitur se Religionis & Charitatis Divitiis. Soboles eis nulla, & idè meritorum posteritas desiderata. Addantur sequentia, & nihil ex iis adparebit, quod de Voto Castitatis perpetuæ nos facere possit certior, quod nullo certè modo siluisset Encomiastes ambrosiam stillans, si ei Paulinus cum Uxore suâ fuisset innexus, utpote quod non parùm laudes utriusque ad illius Seculi genium potuisset cumulare. Quin potius, si accurate attendamus, non pauca hinc inde inferuntur, quæ Voto huic omninò videri possunt contraria, ac nequaquam posse cum eo consistere, Lectoris judicio & discretionis reservata.

Confertur
Vita
Paulini
à
Rossveit-
do edita.

*In altero Augustini testimonio videtur quidem singulari laude Votum utriusque Conjugis editum consensu commendari, sed ita tamen, ut certa quædam restrictio bene observanda locum habeat, cum augustus Doctor ea præter, quæ Bellarminus in rem suam adduxit, in rem nostram hæc addiderit: Vna sola esse causa posset, quæ te id, quod ro-
visti, non solum non hortaremur, verum etiam prohiberemus implere, si forte tua Conjugis hoc tecum suscipere animi seu carnis infirmitate recusaret. Nam & roventanda non sunt talia conjugatis, nisi ex consensu & voluntate communi; & si præproperè factum fuerit, magis est corrigenda temeritas, quam persolvenda promissio. Quæ posteriora verba notatu dignissima, etiam si ob proximè ibidem sequentia videantur esse proximè antecedentium excegetica, ita tamen concepta sunt, ut videri debeant eorum limitativa, hunc in modum, ut, etiam si consensus ab utraq; parte ad illud perpetuæ Castitatis Votum addit, si tamen præproperè id fiat, quod ut plurimum fieri certum est, per correctionem non laudandæ, sed potius culpandæ temeritatis, promissionis persolutio sit indebita; quorum ea pertinent, quæ paulò ante ex eodem Augustino fuerunt observata, Virginibus voto adstrictis juxta Pauli monitum suadente, melius eas nubere, quam uri: & ex Hieronymo, ad eandem ferè Sententiam monente, Minus malum esse, si malum est, aperte ei nubere, quæ simplex habeat Votum, quam perpetuo fornicari occultè. Restat, quod primo Bellarminus loco ex Augustino ad commendanda Conjugatorum vota laudavit, ubi quamvis Sanctus Pater observante Bellarmino *Ecdiciam* hortetur ad Voti perseverantiam, nihilo tamen minus eam non omni culpâ vacare existimat, quod Vir Vorifragus adulter quoque factus est, sequentibus eam verbis de conjugali erga Virum debito in posterum observando informans: De ejus reparatione debes vehementissimè cogitare. si verè ad Christum vis pervenire. Indue itaq; humilitatem mentis, & ut te Deus conservet perseverantem, noli Maritum contemnere pereuntem. Funde pro illo piæ & assiduæ orationes, sacrificia, lacrymas tanquam vulnerati cordis sanguinem; & scribe ad Eum satisfactionem, petens veniam, quia in Eum peccasti &c. Promitte de cætero in adjutorio Domini, si & illum sua turpitudinis penituerit, & Continentiam, quam deseruit, repetiverit, te illi, sicut decet, in omnibus servitutam. Ubi non extra omnem dubitationis aleam esse videtur positum, per Continentiam hic ab Augustino commemoratam præcisè Continentiam Voto obstrictam intelligi debere, cum & ea habere locum possit Continentia & castitas Conjugalis, quam per adulteria deseruisset Ecdiciæ maritus in laudata Augustini Epistola legitur, & ad quam Eum ro-
vuit, se illi, sicut decet, in omnibus servitutam; in omnibus, inquam, quæ Conjugalis consuetudo requirere poterat, ad quam ante Votum illi erat obligata, ut à principio Epistolæ ad ductum Oraculi Apostolici graviter id Ei in memoriam revocavit, quod & alibi ab Eo factum.*

NB.